

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

BDP

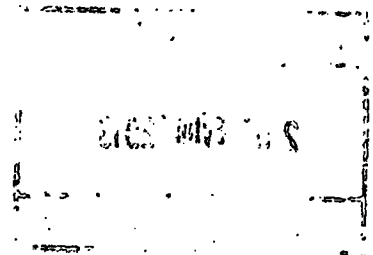
Sayı: 6014
Tarih: 26.09.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Alevilik inancında ibadethane olarak tanımlanan Cemevleri'nin Türkiye'de yasal bir statüye sahip olmamasının ortaya çıkardığı hak ihlallerinin araştırılması ve sorunun çözümü için gerekli olan düzenlemenin yapılması için çözüm önerilerinin tespiti amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Ayla Akat Ata

Batman Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş yıllarından bu yana, Anadolu'nun çok kültürlü ve çok inançlı yapısı yok sayılmış ve Alevi toplumu devletin baskıcı, otoriter ve asimilasyona yönelik politikalarına hedef olmuştur. Köklü ve kültürel bir yapıya sahip olan Alevilik inancı, tekçi ve dayatmacı bir anlayışıyla saldırılara maruz bırakılarak Sünni-İslam çatısı altında eritmeye çalışılmıştır. Bunların bir sonucu olarak, Alevi toplumunun inancı resmi olarak tanınmamış ve Alevilerin temel taleplerinden biri olan Cemevleri'nin ibadethane olarak yasal statüye kavuşması halen karşılığını bulmamıştır.

Alevilik, kendine has öğretileri, kurumları ve ritüelleri olan kadim bir inanç sistemidir. Her inanç grubu gibi Aleviler de kendi inançlarını özgürce, hiçbir baskıya ve dayatmaya maruz kalmadan yaşamak ve ibadet yerlerini kendi istedikleri şekilde tanzim etmek ve kullanmak hakkına sahiptir. Oysa mevcut koşullar, bunun tam tersini dayatmakta ve devlet aygıtları Alevilik inancını dışarıdan tanımlamaya çalışarak kendi belirlediği kalıplar içine çekmeye çalışmaktadır. Alevi toplumunun Cemevlerinin kendi ibadethaneleri olarak tanımladıklarını yıllardır ifade etmelerine karşın, yapılan düzenlemeler cemevlerini "tekke", Aleviliği ise "tarikat" gibi değerlendiren bir noktada kalmaktadır.

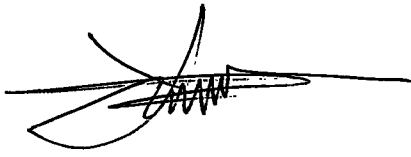
Yakın zamanda "Cami-Cemevi-Aşevi" adıyla ortaya çıkan proje Alevi toplumunda var olan kaygıları artırmıştır. Bu projenin iddia edilen şekliyle bir "barış projesi" değil, tersine asimilasyon politikalarının bir parçası olduğu görüşü Aleviler tarafından ifade edilmektedir. 8 Eylül 2013 günü Alevilerin yoğun olarak yaşadığı Tuzluca Mahallesi'nde halkın inanç ve talepleri görmezden gelinerek hazırlanan bu projenin ilk temel atma töreni gerçekleştirilmiş ve mahalle sakinleriyle çeşitli Sivil Toplum Örgütleri demokratik haklarını kullanarak projeyi protesto etmiştir. Bunun karşılığındaysa halk yoğun bir polis şiddetiyle karşılaşmış, mahalle gaz bombasına boğulmuş, ev ve işyerlerinin camları kırılmış ve onlarca kişi yaralanmıştır.

Alevi inancına mensup kişilerin talep ve itirazları görmezden gelinerek yapılan bu gibi proje ve düzenlemeler, inanç özgürlüğünü ihlal etmekte ve ötekileştirici uygulamaların devam ettiğini göstermektedir. Tıpkı diğer kimlik, kültür ve inanç grupları gibi Aleviler de kendi kimlik ve inanç özgürlüklerinin Anayasal-yasal güvence altına alınmasını, baskıların ve tüm ötekileştirici uygulamaların sona erdirilmesini, devletin Alevilerden özür dilemesini istemektedir. Alevi toplumu tarafından dile getirilen en temel talep demokratik bir sistem içerisinde eşit yurttaşlar olarak var olmaktır. Bunun için Aleviliğin tanınması, Cemevlerinin yasal olarak İbadethane statüsü kazanması, Alevileri aşağılayan kamusal alan isimlerinin değiştirilmesi, Alevi mahalle ve köylerine Cami inşasının durdurulması gerekmektedir.

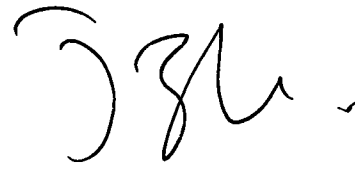
Aleviliğin içini boşaltarak asimile etme amacına sahip olduğu yönündeki kaygı, Aleviliği Alevilere rağmen tanımlamaya çalışan anlayış yüzünden git gide artmaktadır. Örneğin, Alevilik inancı içinde var olan "dedelik" mertebesi için önerilen yasal düzenleme "dede"lerin devletten maaş alan memurlar statüsüne getirilmesidir. Oysa Alevi kurumlarının defalarca dile getirdiği üzere, Alevi toplumu dedeleri devlet memuru statüsüne indirgeyecek bir düzenlemeye kesinlikle karşıdır. "Alevi açılımı", "barış projesi" gibi adlarla yansıtılan bu projeler Alevilerin bugüne kadar uğradıkları ayrımcılığı ve ötekileştirmeyi ortadan kaldırmamakta, aksine özgün taleplerini yok sayarak inanç ve kültürlerini özgürce yaşamalarını engellemektedir.

Bugüne dek, resmi ideolojinin benimsediği tekçi anlayış sonucu çeşitli imha ve asimilasyon politikalarına maruz bırakılan Alevilerin, eşit yurttaşlar olarak haklarının yasal güvenceye alınması,

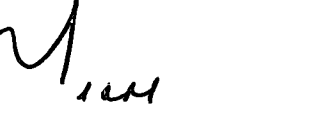
demokratik bir toplum olabilmenin gereğidir. Bu sebeplerle, Cemevlerinin ibadethane olarak yasal bir statüye sahip olmamasının doğurduğu mağduriyetlerin araştırılması ve gerekli çözüm yollarının tespiti amacıyla bir Meclis Araştırması açılması zaruri hale gelmiştir.

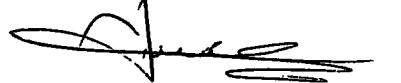
1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

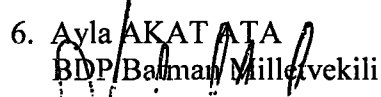
3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

5. Nihal AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

6. Ayla AKAT ATA
BDP Balıkesir Milletvekili

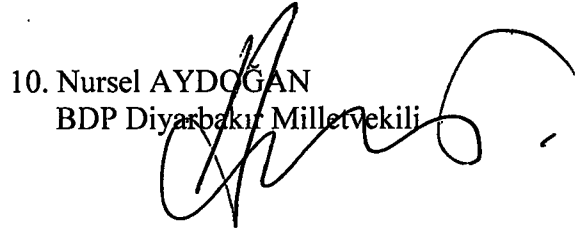
7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

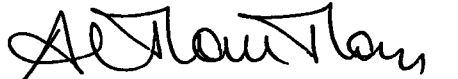
8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

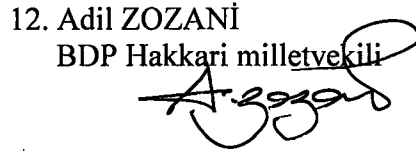
9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

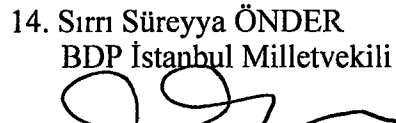
11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil ZOZANİ
BDP Hakkari milletvekili

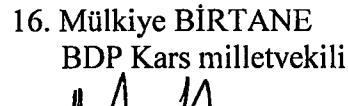
13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

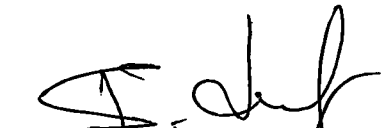
14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

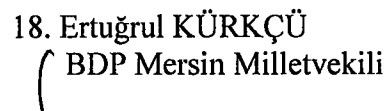
15. Sebahat TUNCEL
BDP İstanbul Milletvekili

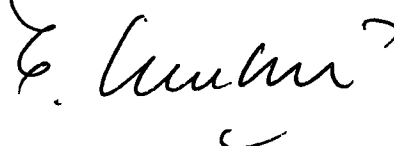
16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

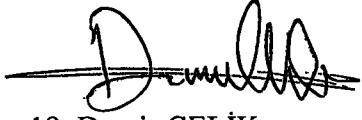

17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
BDP Mersin Milletvekili

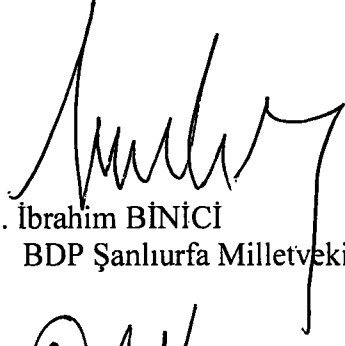

19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

22. Özdal ÜÇER
BDP Van Milletvekili